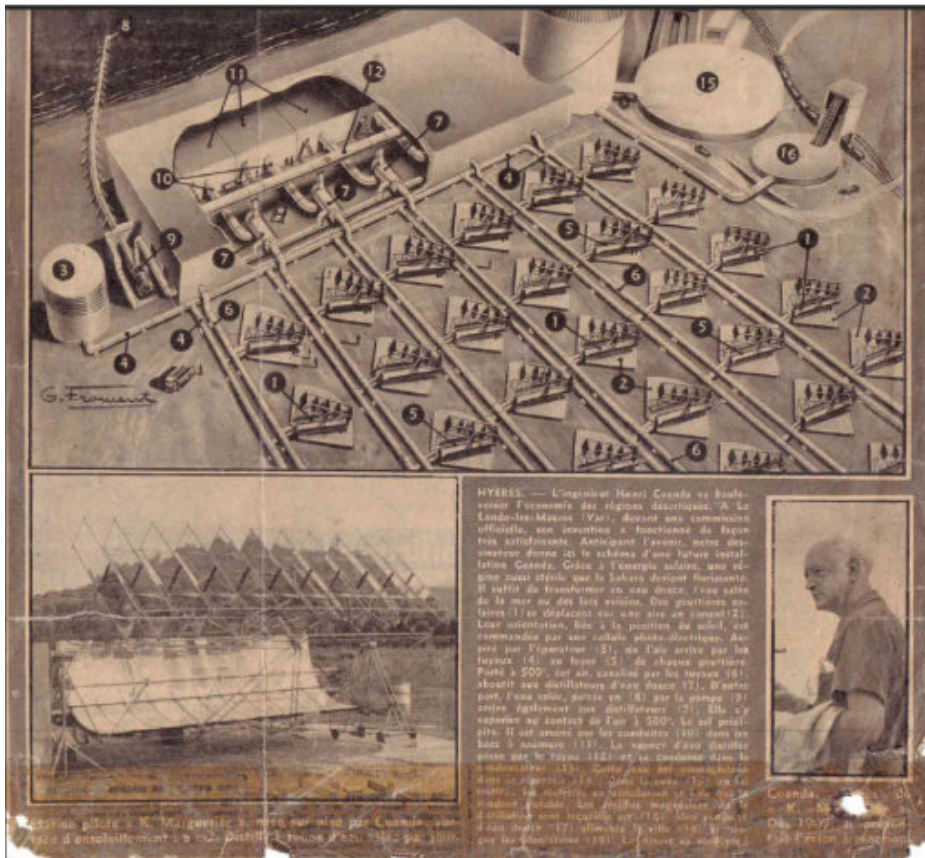

□ În ședința de guvern de miercuri ar fi trebuit aprobată trecerea parterului Casei Coandă din proprietatea privată a statului în proprietatea publică a statului și din administrarea Regiei Autonome Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat (RAAPPs), în administrarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național (MCPN), în scopul reînființării Muzeului Național Henri Coandă. Adoptarea inițiativei legislative a fost însă amânată, cu o săptămână.

Vestea proastă ne-a fost comunicată chiar înainte de închiderea ediției și abia am apucat să retragem de la tipar articolul care vestea adoptarea normativului (fuseserăm asigurați, în prealabil, că nu va fi niciun impediment în acest sens).

Se pretinde că întârzierea este obiectivă, determinată de necesitatea îndeplinirii unor formalități birocratice și că nu există o opoziție în interiorul Guvernului Ponta, împotriva acestei măsuri strict necesare pentru recuperarea, restaurarea și revalorificarea patrimoniului Coandă.

Sperăm că nu este decât o simplă coincidență, între refuzul Ministerului de Finanțe de a delega o persoană la reuniunea organizată, luni, de Asociația Henri Coandă, Biblioteca Națională a României și Jurnalul Național, reuniune la care au fost reprezentate toate celelalte instituții cu rol determinant în revalorificarea patrimoniului Coandă, și opoziția singulară a Ministerului de Finanțe la adoptarea hotărârii de reînființare a Muzeului Național Henri Coandă.

Până una-alta, noi vom continua campania începută pe data de 20 mai. Am fi continuat, chiar dacă hotărârea de guvern ar fi fost adoptată, pentru că, veți vedea, simpla reînființare formală a Muzeului Coandă nu va fi decât începutul unui drum lung și, din păcate, anevoios, până la atingerea obiectivelor formulate mai sus.

Coandă în revista franceză „Radar”

Pe 10 ianuarie 1954, influenta revistă franceză Radar anunța că „Inginerul Henri Coandă va schimba economia regiunilor deșertice” și adăuga „Utilizând energia solară, Henri Coandă desalinizează apa de mare. În fața unei comisii oficiale, invenția sa a funcționat de o manieră mai mult decât satisfăcătoare”.

Radar a apelat la serviciile unui designer, care a realizat schema unei instalații de desalinizare, după conceptul savantului român. Prototipul instalației, prezentat de Coandă în fața comisiei de specialiști francezi, este prezentat într-o imagine alăturată. Acesta se întindea pe o suprafață de opt metri pătrați și putea genera aproximativ 1.600 de litri de apă potabilă în 12 ore. Prin multiplicare de 30 de ori, așa cum se arată în schema prezentată de Radar, se ajungea la 48.000 de litri de apă potabilă în 12 ore, ceea ce reprezintă, deja, o producție industrială.

Cum se ajunge la „apa plată” Coandă

Sistemul imaginat de Coandă prevedea și o modalitate automată de a se orienta după soare, astfel încât întreaga energie solară să poată fi focalizată de-a lungul unei conducte cu aer.

Aerul era aspirat printr-un filtru și introdus în sistem, încălzit la o temperatură de aproape 500 de grade Celsius, după care trecea într-o cameră de vaporizare.

Aici, aerul cald venea în contact cu apa de mare, aspirată și pulverizată forțat în această incintă. Din această interacțiune se producea o vaporizare instantanee a apei de mare. Vaporii de apă desalinizați erau colectați printr-o conductă, iar sarea de mare era evacuată în containere cu saramură.

Vaporii de apă erau ulterior condensați, transformându-se, astfel, în apă curată (dulce), care era colectată în rezervoare. Până să fie îmbuteliată, apa mai trecea printr-un procedeu de purificare pentru a fi și curată din punct de vedere microbiologic. Apoi, putea fi distribuită spre consum.

Tot ceea ce rezulta în afară de apă, în acest proces, era evacuat și încărcat în vagoane de cale ferată, deplasate apoi către alte zone industriale.

De ce nu a fost valorificată invenția lui Coandă

Deși prezentat atât de elogios, proiectul lui Coandă, revoluționar și eficient deopotrivă, nu a fost pus în practică. Guvernul de la Paris i-a cerut savantului român să înceteze experimentele, deoarece dispozitivul conceput de el amenința monopolul Franței pe exporturile de sare în zona Orientului Mijlociu.

Spre deosebire de sistemele moderne de desalinizare, cel propus de Coandă cu cinci decenii în urmă este mai eficient energetic și mai ecologic. Sistemele actuale distrug ecosistemele marine și au ca produși de reacție secundari gaze cu efect de seră.

Nu degeaba, cu ocazia lansării primului avion cu reacție, marele inginer francez Goustave Eiffel

I-a lăudat pe prietenul său Henri Coandă: „Tinere, te-ai nascut cu 30 de ani înaintea generației tale!”.

Bun, vă veți întreba, atunci de ce nu este valorificat acum proiectul lui Coandă? După cum se știe, planeta noastră este acoperită de apă în proporție de peste 70%, însă potabilă este doar o parte infimă (2,5%) din această „întindere albastră”. Se estimează că, în 2030 ,cererea de apă la nivel global va depăși cu 50% cantitatea disponibilă. Logic, există o corelație directă între puterea economică a unei țări și accesul populației la apă curentă: cele mai sărace state sunt și cele în care cererea de apă potabilă depășește cantitatea disponibilă. În aceste condiții, un sistem eficient de desalinizare este o mină de aur pentru cei care l-ar pune la punct. Cu certitudine, sistemul imaginat de Coandă este perfectibil, dar este un punct bun de plecare. Din păcate, este un punct de plecare inaccesibil, din același motiv pentru care nu sunt valorificate alte zeci de invenții ale lui Henri Coandă: proiectul este îngropat, undeva, în arhiva depozitată la Muzeul Aviației.

Henri Coandă, care a brevetat, prin 707 brevete internaționale, circa 250 de invenții, a donat statului român toate brevetele invențiilor sale și posibilitatea de valorificare a acestora. Aflată la Paris, Ileana Coandă, fiica savantului, a donat statului român, după decesul tatălui său, peste o jumătate de tonă de documente. Cele „500-600 de kilograme” de brevete, schițe, planuri, lucrări, cărți, obiecte care aparținuseră inventatorului ajung la Institutul de Creație Științifică și Tehnică din București, fiind, pur și simplu, depozitate. În 1998, prăfuita încărcătură este preluată de Muzeul Aviației și, din nou, depozitată. Fără arhivare, fără protejare împotriva deteriorării, fără baremi o inventariere. Documente inestimabile, unele vechi de peste 100 de ani, sunt și azi pradă acarienilor, amenințate de pierderea definitivă.

În aceste condiții, reprezentanții Statului Major al Forțelor Aeriene, în subordinea căruia se află Muzeu Aviației, au respins solicitarea Jurnalului Național și Asociației Henri Coandă, de transfer al documentelor donate de Ileana Coandă la viitorul Muzeu Național Henri Coandă, ce se va reînființa în subordinea Ministerului Culturii. „Arhiva Coandă poate fi pusă în valoare și la Muzeul Național al Aviației Române”, a fost replica oficialilor militari.

Mircea Diaconu, ministrul Culturii și-a exprimat determinarea de a se lupta cu acest „instinct de cloșcă”, fiind prevalent interesul național. Or, deocamdată, nici măcar o miime dintre documentele Coandă de la Muzeul Aviației nu sunt prezentate public. Cum este servit, astfel, interesul național, de Ministerul Apărării Naționale?!

La redactarea acestui articol au fost utilizate informații publicate de go4it.ro și Asociația Henri Coandă.

** sursa :jurnalul.ro